

MAŁOPOLSKA WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNA W TARNOWIE

KARTA PROGRAMOWA

Moduł kształcenia	Edukacja środowiskowa z metodyką	
Nazwa modułu kształcenia w języku angielskim	Environmental education with methodology	
Kierunek studiów	Pedagogika	
Profil kształcenia	praktyczny	
Forma kształcenia	studia niestacjonarne	
Poziom przedmiotu (podstawowy/specjalnościowy/ ogólnouczelniany)	specjalnościowy	kształtujący umiejętności praktyczne TAK/NIE
Status przedmiotu (obowiązkowy/do wyboru)	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia	II stopień	
Język wykładowy	polski	
Semestr realizacji modułu	IV	
Przedmiot realizowany w formie e-learning	TAK Wykład/ćwiczenia *	NIE
Liczba punktów ECTS/e-learning	2	
Liczba godzin	Forma modułu: wykład 15	Forma modułu: ćwiczenia
Jednostka realizująca moduł	Katedra Pedagogiki	
Koordynator modułu	Iwona Wolańska-Wieczorek	
Cykl kształcenia	Rok akademicki 2021/2022	
Moduły poprzedzające	Metodyka pracy wychowawczej w edukacji wczesnoszkolnej, Edukacja integracyjna z metodyką	

Syntetyczna charakterystyka modułu

Posiadanie i przyswojenie wiedzy dotyczącej zagadnień: przestrzenie wychowania; środowisko-podstawowy termin i obszar działania pedagogiki; cele i treści edukacji środowiskowej; podstawy prawne i strategia nauczania edukacji środowiskowej; edukacja środowiskowa dla przyszłości; środowisko a rozwój zrównoważony-terminologia; postawy człowieka wobec natury a typy edukacji środowiskowej; podstawowe aspekty teoretyczne i możliwości praktycznego budowania postawy proekologicznej.

Cele modułu

Przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu celów i treści Edukacji środowiskowej.
Poznanie środowiskowej struktury Pedagogiki w tym podstaw prawnych i strategii nauczania edukacji środowiskowej.
Zapoznanie studentów z zasadami odpowiedzialności za środowisko oraz kształtowanie prawidłowej postawy człowieka wobec natury.
Kształtowanie świadomości i skuteczności ekologicznej.
Stworzenie podstaw dla umiejętności praktycznego budowania postawy proekologicznej.

Opis efektów uczenia się modułu		
Symbol efektu dla modułu	Osiągnięte efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
Wiedza:		
W_01	Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw dla postawy człowieka wobec natury; Rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii w środowisku.	PED_W11
W_02	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat podstaw prawnych i postaw człowieka w zakresie ochrony środowiska.	PED_W16
W_03	Student zna terminologię używaną w edukacji środowiskowej oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych.	PED_W01
Umiejętności:		
U_01	Student potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych.	PED_U08
U_02	Student ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań.	PED_U07
U_03	Student potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.	PED_U11
Kompetencje społeczne:		
K_01	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w edukacji środowiskowej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań na rzecz środowiska.	PED_K04
K_02	Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych.	PED_K06
K_03	Student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata.	PED_K08

Kryteria oceny efektów uczenia się oraz metody ich weryfikacji

Symbol efektu (1)	na ocenę 2	na ocenę 3	na ocenę 4	na ocenę 5	na ocenę 6	Metody weryfikacji efektów (2)	
W_01	Student nie ma pogłębionej i rozszerzonej wiedzy na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw dla postawy człowieka wobec natury; Nie rozumie istoty funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii w środowisku.	Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw dla postawy człowieka wobec natury.	Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw dla postawy człowieka wobec natury; Rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii w środowisku.	Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw dla postawy człowieka wobec natury; Rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii w środowisku.	Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw dla postawy człowieka wobec natury; Rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii w środowisku.	Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych, filozoficznych podstaw dla postawy człowieka wobec natury; Rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii w środowisku.	P, RE, EU, PE
W_02	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat podstaw prawnych i postaw człowieka w zakresie ochrony środowiska.	Student ma ograniczoną, ale uporządkowaną wiedzę na temat postaw człowieka w zakresie ochrony środowiska.	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat postaw człowieka w zakresie ochrony środowiska.	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat podstaw prawnych i postaw człowieka w zakresie ochrony środowiska.	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat podstaw prawnych i postaw człowieka w zakresie ochrony środowiska.	P, RE, EU, PE	
W_03	Student nie zna terminologii używanej w edukacji środowiskowej oraz jej zastosowania w dyscyplinach pokrewnych.	Student zna terminologię używaną w edukacji środowiskowej.	Student zna terminologię używaną w edukacji środowiskowej.	Student zna terminologię używaną w edukacji środowiskowej oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych.	Student zna terminologię używaną w edukacji środowiskowej oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych.	P, EU, PE	
U_01	Student nie potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych.	Student w ograniczony sposób potrafi posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych.	Student potrafi posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych.	Student potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych.	Student potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych.	P, RE, EU, PE	
U_02	Student nie ma pogłębionych umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań.	Student ma podstawowe umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych.	Student ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych.	Student ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań.	Student ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań.	PR, EU, PE	
U_03	Student nie potrafi twórczo animować pracy nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielności w zdobywaniu wiedzy, ani inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.	Student potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych.	Student potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy.	Student potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.	Student potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.	P, RE, EU, PE	

K_01	Student nie utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w edukacji środowiskowej ani nie odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań na rzecz środowiska.	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w edukacji środowiskowej.	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w edukacji środowiskowej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu i planowaniu działań na rzecz środowiska.	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w edukacji środowiskowej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań na rzecz środowiska.	Student utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w edukacji środowiskowej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań na rzecz środowiska.	P, EP, PE
K_02	Student nie odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, nie czuje się odpowiedzialny wobec innych ludzi i środowiska.	Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki.	Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać.	Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych.	Student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych.	P, EU, PE
K_03	Student nie ma świadomości odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju.	Student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu.	Student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju.	Student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata.	Student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata.	EU, PE

- (1) wpisać symbol efektu uczenia się
- (2) wpisać np.: EU – egzamin ustny; EP – egzamin pisemny; T – test; P – prezentacja; PR – projekt; ES – esej; RE – referat, PE-platforma e-learningowa itp.

Treści kształcenia modułu	
Forma modułu: wykład	
<p>1. Nauczanie zintegrowane a edukacja środowiskowa.</p> <p>a) współczesne tendencje zmian w edukacji środowiskowej i ekologicznej.</p> <p>b) dookolny świat życia dzieci i młodzieży wyznacznikiem zintegrowanego układu treści nauczania.</p> <p>2. Zadania edukacji ekologicznej i zasady nauczania-uczenia się w edukacji środowiskowej.</p> <p>a) zasada odwróconych ról edukacyjnych</p> <p>b) zasada przeżywania piękna różnorodności przyrody</p> <p>c) zasada bezpośredniego kontaktu z obiektem</p> <p>d) zasada etapowości</p> <p>e) zasada tematycznych cykli zajęć</p> <p>f) zasada bioregionalizmu</p> <p>3. Cele i treści edukacji środowiskowej (ekologicznej) na poziomie zintegrowanego kształcenia</p> <p>a) świadomość ekologiczna</p> <p>b) co to jest środowisko?</p>	<p>6. Ekosystemy leśny i łąkowy jako przykłady środowisk najczęściej wykorzystywanych w edukacji środowiskowej małego dziecka.</p> <p>a) podstawowe pojęcia przyrodnicze (krajobraz, świat roślin, świat zwierząt, wody, gleby, słońce, powietrze, rozwój organizmu, zmienność organizmów, ...) i ekologiczne (ekologia, populacja, biocenoza, ekosystem, biosfera, równowaga ekologiczna, nisza ekologiczna).</p> <p>7. Metody wyzwalania aktywności ucznia i ich efektywność dydaktyczna w procesie nauczania przyrody. Praktyczne przykłady zastosowania wybranych metod (metoda problemowa, ćwiczeniowa, obserwacja przyrodnicza, eksperyment, pomiar).</p> <p>8. Klasyczne i nowe formy ochrony przyrody.</p> <p>a) różnorodność biologiczna – wieloaspektowe rozumienie bioróżnorodności, sposoby jej ochrony i znaczenie.</p> <p>b) ochrona środowiska – sozologia – i sposoby kształcenia</p>

<p>c) kłopoty i trudności w definiowaniu środowiska</p> <p>d) przestrzenie wychowania</p> <p>4. Postawy człowieka wobec natury a typy edukacji ekologicznej.</p> <p>a) środowisko, a rozwój zrównoważony</p> <p>5. Edukacja ekologiczna – podstawowe aspekty teoretyczne i możliwości praktycznego budowania postawy proekologicznej.</p> <p>a) edukacja środowiskowa-podstawy prawne</p> <p>b) strategia Edukacji Środowiskowej</p> <p>c) rozwój zrównoważony</p> <p>d) edukacja dla przyszłości</p> <p>e) programy edukacji środowiskowej</p>	<p>sozologicznego w kl. I-III.</p> <p>c) mechanizm powstawania postawy ekologicznej i świadomości ekologicznej w procesie edukacji ekologicznej najmłodszych. Komponenty postawy ekologicznej.</p> <p>d) kształtowanie postaw ekologicznych u dzieci w klasach początkowych. Schemat rozwijania postawy ekologicznej u dzieci – tzw. schody ekologiczne.</p> <p>9. Instrukcja wykonania: konspektu, projektu lub prezentacji multimedialnej do wykorzystania we „Wczesnej edukacji środowiskowej”.</p>
---	--

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Albińska E., Człowiek w środowisku przyrodniczym i społecznym, Lublin 2005. 2. Godlewska-Lipa W. A., Ostrowski J. Y., Problemy współczesnej cywilizacji i ekologii, Olsztyn 2007. 3. Kozłowski S., Przyszłość ekorozwoju, Lublin 2005. 4. Cichy D. (red.), Edukacja środowiskowa wzmocnieniem zrównoważonego rozwoju Warszawa 2005. 5. Chauvel D. i P. , Środowisko w wychowaniu przedszkolnym: odkrywanie, rozumienie, twórczość artystyczna, Warszawa 2000.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Richling A. (red.), Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Warszawa 2007. 2. Tuszyńska L., Edukacja środowiskowa społeczności lokalnych w Polsce i w innych krajach Unii Europejskiej, Warszawa 2005. 3. Kozłowski S., Ekologiczne problemy przyszłości świata i Polski, Warszawa 1998.

Metody dydaktyczne

Metody podające: wykład, opis, dyskusja, objaśnienie

Metody problemowe: klasyczna metoda problemowa, metody aktywizujące, burza mózgów

Metody praktyczne: ćwiczenia w grupie

Metody eksponujące: prezentacja multimedialna

Nakład czasu pracy studenta w przeliczeniu na godziny i punkty ECTS

Elementy składające się na pracę studenta	Ilość godzin	Ilość punktów ECTS
Udział w wykładach / e-learning	15	
Udział w ćwiczeniach		
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	10	
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń		
Przygotowanie się do egzaminu	10	
Przygotowanie się do zaliczenia		
Przygotowanie eseju		
Przygotowanie prezentacji	10	
Przygotowanie referatu	10	
Przygotowanie projektu	10	
Inne (wymienić jakie)		
Suma	65	2